Talousjohtaja Mikko Staff

Valtiovarainvaliokunnan Kunta- ja hyvinvointijaosto
Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2025 toiseksi lisätalousarvioksi
HE 58/2025 vp

SOSIAALI- JA TERVEYSMIISTERIÖN PÄÄLUOKKAA 33 KOSKEVAT EHDOTUKSET

Hallituksen esitys vuoden 2025 toiseksi lisätalousarvioksi lisää pääluokan määrärahoja 242,5 milj. euroa, josta arviomäärärahamomenttien tarvearvioiden tarkistusten osuus on 160 milj. euroa, elpymis- ja palautumissuunntelman rahoituksen uudelleenbudjetointi 56,2 milj. euroa ja toimintamenomomenttien palkantarkistukset 16,4 milj. euroa. Käsittelyssä olevien momenttien kokonaisuummaa esitys lisää noin 3,2 %. Arviomäärärahojen tarkistukset koskevat työttömyysturvaa ja yrittäjien eläkkeitä. Työttämyysturvassa määrärahatarve kasvaa 5 % ja yrittäjien eläkkeissä 12 %.

Toisessa lisätalousarviossa on STM:n pääluokan osalta huomioitu teknisluonteisten ehdotusten lisäksi kaksi sisällöllistä uudistusta, joista toinen liittyy Kela-korvausten uudistamiseen ja toinen varautumiseen.

33.30.60 Sairausvakuutus: Kela-korvausten uudistaminen / Valinnanvapauskokeilu

Hallituksen esityksellä toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta perusterveydenhuollon saatavuuden parantamisesta ja hoitojonojen purkamisesta kohdentamalla yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvauksia 65 vuotta täyttäneiden vakuutettujen yleislääkäripalveluihin kokeiluluonteisesti.

Lakia esitetään muutettavan siten, että 65 vuotta täyttäneiden vakuutettujen yleislääkärin vastaanottokäynnit yksityisessä terveydenhuollossa korvattaisiin niin, että omavastuuosuus olisi enintään julkisen perusterveydenhuollon lääkärikäynnistä perittävän asiakasmaksun suuruinen. Korvattaville vastaanottokäynneille vahvistettaisiin enimmäishinnat ja korvaustaksat.

Lisäksi osa kokeilussa tarkoitetulla lääkärin vastaanotolla määrätyistä tutkimuksista olisi korvattavia. Näytteenotolle ja tutkimuksille vahvistettaisiin enimmäishinnat, ja näiden enimmäishintojen määristä korvattaisiin vakuutetulle 50 prosenttia.

Esitettyjen muutosten arvioidaan lisäävän Kela-korvausmenoja yhteensä vuonna 2025 noin 28,8 milj. euroa, josta valtion rahoitusosuus olisi noin 14,8 milj. euroa. Vuosina 2026 ja 2027 Kela-korvausmenojen arvioidaan kasvavan vuosittain noin 86,5 miljoonaa euroa, josta valtion rahoitusosuus olisi noin 44,5 miljoonaa euroa vuodessa.Vuonna 2025 lääkärikäyntien osuus korvausten kasvusta olisi noin 25,8 milj. euroa ja tutkimusten noin 3,0 milj. euroa.

Esityksen vaikutukset valtionosuuksina lisätalousarviossa:
- 33.30.60 Valinnanvapauskokeilun korvausmenot 14,8 milj.euroa
- 33.30.60 Valinnanvapauskokeilun tutkimus 0,5 milj. euroa
- 33.10.60 Valinnanvapauskokeilu, Kelan toimintamenot 0,75 milj. euroa
- YHTEENSÄ 16,05 milj. euroa

Talousjohtaja Mikko Staff

33.60.30 Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin: Kansallisen verihuollon varautumisen tason nosto

Esityksen tavoitteena on veripalvelutoiminnan häiriönsietokyvyn nosto normaali- ja häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Tämä koskee mm. verenluovuttajien ja verenluovutuksen skaalautumiskyvkyä, osaamista, materiaalista varautumista sekä tila- ja ICT-turvallisuutta.

Varautuminen nykyisissä turvallisuustilanteissa edellyttää kaikkien osatekijöiden osalta varautumisen tason nostoa. Esitetyn 6,3 milj. euron lisäksi varautumisen tasoa nostetaan myös Veripalvelun omin toimin.

Muuta

Rikosasioiden sovittelun määrärahaan esitetään 250 000 euron korotusta toimintaedellytysten turvaamiseksi ja 50 000 euron lisäystä tietoturvan varmistamiseksi.

Esitys sisältää useita määrärahasiirtoja, joilla varmistetaan hallitusohjelmassa sovittujen uudistusten toimeenpanoa. Tällaisia ovat mm. psykoterapiakoulutuksen rahoituksen siirto OKM:stä, uuden lupa- ja valvontaviraston verkkosivuston valmistelua koskeva siirto VM:stä, hyvinvointialueiden ohjauksen tehostamiseen liittyvä siirto STM:stä THL:lle.

Yhteenveto

Kokonaisuutena hallituksen esitys vuoden 2025 toiseksi lisätalousarvioksi on STM:n pääluokan osalta kahta sisällöllistä uudistusta lukuun ottamatta pääosin tavanomaisia budjetoinnin tarkistuksia liittyen arviomäärärahamomentteihin, palkantarkistuksiin ja momenttikohdennuksiin.